

icit. Vital. & Barbat. nu. 32. & in hac Bulla Modern. super reg. 8. gl. 6. n. 2. 16. Et si utcumque hac ratio scripta sit in constitutione, casus dicitur comprehensus per illius identitatem absque alia extensione. Gloss. in c. 1. de empr. ord. n. 6. Oldra. conf. 185. in 6. Oldral. conf. 1. ut lite pend. Bald. in illud post n. 6. C. de sacros. Eccles.

32 Vel si secundum informantes pro Francisco negetur rationem esse prædictam, quæ expressa legitur, sed dicatur esse præsumptionem pro electione Ordinarii, cum ista tantum reddi posset, habetur pro expressa, juxta gloss. in l. quamvis, ubi Bald. in princ. vers. & cum una sola. C. de fideicom. & ibi Add. d. Castr. n. 4. Ill. n. 6. aded ut ab ea tanquam unica licita sit extensio etiam in correctoriis. Castr. in l. si verò §. de viro num. 1. vers. cuncto idem, si ratio, ff. solut. matrim. Adden. ad Bald. in aut. quas actiones litera E. & ibi Ill. n. 22. C. de sacros. Eccles. idem Ill. in d. l. quamvis n. 7. vers. 2. C. de fideicom. cum concord. per Surd. decis. 17. 4. art. 12. & 13. & dec. 292. n. 15. & 16.

33 Et hæc præsumptio est aded vehemens, ut non tollatur ex sententia revocatoria Metropolitanæ, quia cum in electione ad Parochiales ex dispositione sacri Concilii Trident. sess. 24. de reform. c. 18. vers. peracto, ultra doctrinam, sint etiam considerandi mores, prudentia, & alia ad Ecclesiam gubernam opportuna, quæ ratio est, ut dignior non simpliciter dicatur ille, qui doctior sit vel sanctior, sed is qui juxta munus, cui præficiendus est, aptior ejus ministerio appareat; & hic est præferendus, ut ex sententia Divi Thomæ tradit Covarr. in regul. peccatum 2. p. §. 7. sub nu. 4. vers. dignior verò, & dicit Rot. in Beneventana Parochial. 13. Junii 1590. coram bonæ memoriæ Orano, & in Ravennaten. Parochial. 2. Decembr. 1594. coram illustrissimo Arigonio in nullius Parochialis seu concursus 4. Decembr. 1610. coram Rever. D. Bononien. ex quo censuit sacra Congregatio illustrissimorum Cardinalium Concilii interpretum præferendum eum cujus mores noti, probari que sunt ei, cujus vita ignoratur, licet doctiori, ordinarius præsumitur instructus de vita & de moribus concurrentium & aliis ultra doctrinam requisitis tanquam ejus diocesanorum, Card. in clem. 1. nu. 20. vers. si autem, ubi Anch. nu. 7. vers. & hoc ideo de sequest. poss. & fruct. Verat. dec. 406. p. 2. Pat. dec. 395. nu. 2. lib. 3. & considerandum fuit in terminis hujus Bullæ in dictis Ravennaten. coram illustrissimo Arigonio, & nullius coram Reverend. Bononien. Metropolitanus verò per novum concursum non potest certior fieri nisi de doctrina, & sic cessat in eo præsumptio, vel saltem non æquè viget, & adeo præsumitur pro judicio ordinarii, ut debeat clarè doceri de dolo, & irrationabilitate illius, ut tenuit Rot. in Camerin. concursus 19. Decembr. 1604. coram R. Atrebaten. & in Sabinen. concursus 6. April. 1609. coram R. Domino meo Damasceno, etsi quælibet ex prædictis rationibus de per se sufficit, tanto magis simul junctæ, exemplo duorum vinculorum, quæ magis stringunt, cap. 1. de iur. & pace cum similibus.

48 Præterea etiam si constitutio esset restricta ad primam appellationem, tamen cum à revocatoria sententia detur appellatio quoad utrumque effectum, ut firmatum fuit, perinde est illa interposita ac si esset in casu verbis expresso, ante scilicet latam revocatoriam, quæ habetur pro extincta, inspecto præfenti statu, juxta text. in l. 1. in fi. & ibi gl. ff. de Turpil. l. 2. vers. ceterum ff. de pen. Bald. in rub. C. de appell. n. 2. & in l. ita demum n. 2. C. de procur. Roman. post Immol. in l. 1. nu. 30. vers. quoad secundum ubi Alex. n. 2. Ill. n. 9. Rip. n. 10. ff. de re jud. de communi Felin. in rubr. de app. sub nu. 2. col. 4. vers. & adde. & in c. pastoratis. 18. n. 14. vers. conclusio sit de off. de leg. ubi Adden. de communi dicit veram Alex. cons. 36. nu. 6. lib. 4. & communem cons. 188. nu. 10. lib. 2. Et ideo licet verba constitutionis videantur restricta

ad appellationem ab electione ordinarii: tamen non excluderentur casus similes, gl. in l. ob es in verb. alienum in princ. & ibi Salicet. C. de pend. minor. & in l. servi nomine & ibi Bartol. n. 3. ff. de usucapio gl. vulg. in l. illud in verb. alia causa, & ibi Bart. in princ. C. de sacros. Eccles. præsertim in hac materia favorabili diuturnæ vacationis tollendæ Bart. in d. l. illud, n. 3. Bald. n. 6. in fin. Castr. n. 4. vers. hic est una Bart. in d. l. servi nomine n. 3. ubi quæ veniunt in necessariam expressorum consequentiam, ex quibus cessant dicta de casu omisso.

Nec etiam potest dici sublatam vel elisa præsumptio electionis ordinarii per contrariam sententiam juxta doctrinam Card. in clem. 1. q. 4. nu. 13. de sequest. poss. & fruct. nam in questione ibi posita per Cardinalem non minor militabat præsumptio pro secunda sententia, quam pro prima pro possessore lata, vel eadem, cum utraque esset lata in Curia, ut ipse inquit, imò in terminis d. clem. ipsa prima sententia est quæ parit sequentem Cassad. dec. 1. eod. tit. sed in casu nostro negari non potest, quin major sit præsumptio pro electione Ordinarii à qua non datur appellatio suspensiva, quam pro sententia Metropolitanæ, à qua datur quoad utrumque effectum: & ideo sententia, quæ habet majorem præsumptionem, habet aliter effectum executivum non obstantia alia contraria, prout in terminis ejusdem Clementinæ primæ sententia lata in Curia pro actore operatur effectum appositionis sequentis, quamvis adsint contrariæ in partibus pro possessore, & hoc ratione majoris præsumptionis pro eo, ut ibi explicant Doctores.

Prædictis ergo non obstat allegata decisio Dertucen. coram bonæ memoriæ Gipsio, uti simpliciter fundata in verbis restrictivis, non considerata constitutionis ratione, & in qua Domini prius sustulerunt præsumptionem pro electione Ordinarii, quam resolverunt, fuisse gratificatoriam, & judicium Ordinarii fuisse suspectum ut in decisione præcedenti de mense Decembris 1581. & per sententiam revocatoriam, ubi consideratur, quod nisi apponeretur sequentium, facile apponeretur via fraudibus, contra mentem et verba dictæ constitutionis in vericulo, nos ad quorum, ibi, personis minus dignis, &c.) nec colligitur fuisse appellatum à secunda sententia lata in Curia, quæ omnia cessant in casu nostro, quo præsumptio viget manifestè aliqua consideratione, tanquam extincta præfentaneo statu per appellationem, & ita conclusum utraque parte informatam. Hactenus de decisione, quam ut elegantem inferere volui, quia continet plures doctrinas concernentes materiam hujus c. licet eam viderim post hæc scripta.

CAPUT V.

A sententia, seu compulsione, quam facit Ordinarius Ecclesiasticus Rectori, vel Parochianis in contributione pro constructione Ecclesiæ dirutæ, seu etiam à sententia, qua jussit, novam aliquam Ecclesiam Parochialem ædificari, eò quod aliqui Parochiani non possunt, vel propter locorum distantiam, vel aquarum inundationem, aliamve probabilem difficultatem, matricem adire; an appellationi interpositæ non deferens vim faciat.

SUMMARIUM.

1 Ecclesia diruta & collapsa debet reparari & readificari ex redditibus sua fabrica.

2 Fabricans

- 2 Fabricam si Ecclesia diruta non habeat, clerici ejusdem tenentur contribuere pro ædificationem redditibus, qui sibi supersunt deducto necessario.
- 3 Parochiani contribuere tenentur in Ecclesia collapsa readificationem, si clerici redditus, qui supersunt, non sufficiant.
- 4 Parochiani non possunt renuntiare administrationi, & perceptioni Sacramentorum, à contributione hac excusentur.
- 5 Expenditur text. in c. decernimus 10. q. 1. Expenditur in proposito l. 11. tit. 1. p. 1. ibid.
- 6 Beneficiari tenentur non solum ad fabricam, sed etiam ad alia ornamenta, sine quibus divinum officium celebrari nequit, sed etiam ad alia paramenta necessaria ad divinum cultum.
- 7 Fabrica deficiente, vel non sufficiente, beneficiari deducta congrua tenentur ad reparationem, & Episcopi commendatarii, & alii interesse habentes in fructibus ejusdem Ecclesiæ, quibus minimè sufficientibus Parochiani tenentur ad contributionem.
- 8 Regis & ejus Concilii supremi jussu, an possint capere, & pignori bona Ecclesiastica, sive decimas contribuere tenentur ad hujusmodi Ecclesiæ reparationem tanquam Concilii Tridentini executoris.
- 9 Parochiani in subsidium tenentur ad contributionem reficiendæ Ecclesiæ dirutæ, sicut Clerici tenentur ad opera publica communia omnibus, pontes, & fontes, &c.
- 10 Clerici an teneantur contribuere pro operibus publicis & communibus, ibid.
- 11 Parochiani tenentur pro oneribus Ecclesiæ, puta, si reconciliatione egeat.
- 12 Parochiani quando in subsidium tenentur contribuere pro necessitate Ecclesiæ, tam nobiles, quam plebei indistinctè coguntur, ubi de ratione.
- 13 Redditi Clericorum ubi non supersunt ad reparationem Ecclesiæ, potest expendi pecunia publica universitatis, & in subsidium, collectari vicinis.
- 14 In reparatione Ecclesiæ ut quis ad eam teneatur contribuere, attenditur primitus consuetudo, & observantia.
- 15 Contribuere coguntur, qui tenentur ad Ecclesiæ refecionem appellatione non obstante. Patroni Ecclesiæ fructuum ejus participes tenentur ad reparationis contributionem, ibid.
- 16 & 45. Contradictio ubi est remota, appellatio etiam remota intelligitur.
- 17 Intellectus ad Concilium Trid. de sess. 21. de reform. c. 7.
- 18 Ordinarius potest exemptos compellere ad Ecclesiæ reparationem appellatione & inhibitione non obstantibus. Concilii Trid. sess. 21. de reform. c. 8. verba expenduntur, ibidem.
- 19 Clerici quorumlibet beneficiorum simplicium tenentur (deficiente fabrica) ad Ecclesiæ reparationem, & non alii.
- 20 Ecclesiæ non Parochiales ubi collapsa sint, & deficiat, qui contribuat, an & quando radicibus erunt destruedæ.
- 21 Ecclesiæ simplex diruta (deficiente fabrica) seu beneficiato, aut his adhuc non sufficientibus, an petenda sit elemosyna in populo & inter vicinos circumvicinos, maxime si Ecclesiæ maxime sit devotionis.
- 22 Eremitoria destructa tempore Clerici, ex qua plures fructus & proventus percepisse apparet, an ejus heredes ad reparationem sint compellendi: casus de facto refertur.
- 23 Clerici simplicis Ecclesiæ quando tenentur ad reparationem coguntur appellatione non obstante juxta Concil. Trid.
- 24 Determinatio una respiciens plura determinabilia, debet pariformiter determinare.
- 25 Heredes Clerici quando ad reparationem tenentur, Salgado de Protect. Reg.

- coguntur non obstante appellatione, quia qualitas obligationis ex persona heredis non mutatur.
- 26 Ecclesiæ simplex diruta omni destituta remedio ad refecionem, quomodo cum omnibus oneribus, & emolumentis ad matricem transferenda.
- 27 Et quid & quando Ecclesiæ Parochialis collapsa est, & non sit unde reparetur, ad quam Ecclesiæ sit transferenda, cum quibus qualitatibus, & conditionibus juxta Concil. Trid. & congregat. Card. & quando ipsa Ecclesiæ est profananda, & de aliis vide ibid.
- 28 Matrix Ecclesiæ, ad quam simplex diruta erit faciendæ translatio, dicitur Ecclesiæ Parochialis. Matrix Ecclesiæ, ut Parochialis transferatur, erit Ecclesiæ Cathedralis, ibid.
- 29 De translationis Ecclesiæ dirutæ materia, qui videntur sunt.
- 30 Translatio hæc an sit unio, vel Ecclesiæ distincta, & an ordinarius ita profanata Ecclesiæ lapides, & trabes possit vendere, & que ex his ædificia constructi possint, & de aliis vide remissivè.
- 31 Parochialem novam fieri quando jussit Ordinarius, an possit ad id compellere non obstante appellatione.
- 32 Causa quæ sufficiens sit, ut nova Parochialis construat, & n. 14. remissivè. Concil. Trid. sess. 21. de reform. c. 4. expenditur ibid.
- 33 Populo ita numerofo, ut Rector non possit sufficere sacramentis, vel cultui divino ministrandis, potest ipse Rector, vel alius ad quem pertinet sufficientes sacerdotes sibi adungere.
- 34 C. ad Audientiam de Ecclesiis ædificandis, renovatur per Trid. sess. 21. de reform. c. 4.
- 35 Sententia qua ex juxta causa & à jure approbata ordinarius invitit etiam Rectoribus novam Parochialem erigi, declarat, executur (appellatione non obstante.)
- 36 Concil. Trid. sess. 21. c. 2. decretum cum sit jus novum editum in confirmatione, ad audientiam, de Ecclesiæ ædific. debet recipere omnes ampliationes, & limitationes illius.
- 37 Parochus præficiendus Ecclesiæ noviter constructæ, debet institui ad præsentationem Rectoris prima, & de oratione.
- 38 Patronum si habeat prima Ecclesiæ simul & ille cum Rectore debet noviter constructæ præsentare.
- 39 Termini Parochialis si inter antiquam Parochialem & novam Ecclesiam non dividantur, an decime prædiales sit dividenda, vel qua emolumenta nova Ecclesiæ debeat percipere.
- 40 Rectori noviter ædificatæ Ecclesiæ que portio assignari debet per Episcopum, & unde deducenda juxta noviter per Trid. disposita.
- 41 Concil. Trid. sess. 24. de reformatione dispositio expenditur.
- 42 Portionis assignatio, & Clerici institutio & præsentatio ad novam Ecclesiam fieri debet appellatione, & contradictione, non obstante.
- 43 Congruæ ab assignatione Rectori facta non admittitur appellatio suspensiva.
- 44 Provisio Rectoris Parochialis non suspenditur per appellationem subsecutam.
- 45 L. Partita verba ibi (aunque lo contradigan, &c.) ponderantur.
- 46 Readificans, vel reparans Ecclesiam dirutam an acquirat jus parro. & an illud acquirens ex constructione si funditus diruta sit, illud admittit, & quid quando simul dotavit, remissivè.
- 47 Construens Ecclesiam an in reparatione & readificatione sit aliis preferendus, remissivè.
- 48 Capella, vel Ecclesiæ construenda ex præcepto testatoris intra quod tempus sit ædificanda, remissivè.
- 49 Beneficii ob fructuum diminutionem an faciendæ sit suppressio, extrinictio, aut unio per Episcopum cum Capituli consensu, remissivè.